

ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ АНГЛІЙСЬКИХ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ ТЕРМІНІВ

Андріїв Р. М., студ. ПР-53

Термін – це слово або словосполучення, яке служить для вираження поняття або назв предметів і прийняте в відповідній професійній сфері та вживане в особливих умовах. Термін як слово спеціальної сфери пізнання відображає результати досвіду і практичної діяльності людини, фіксує професійно-наукові знання про властивості об'єкта, що детермінується. Через дефініцію термін розкриває суттєві ознаки і виражає спеціальне поняття у спеціальній сфері.

Термін має своє «власне» інваріантне значення і виконує функцію семантичного диференціала у різних терміносистемах. Термін, як і загальноживане слово, володіє потужним структурно-семантичним потенціалом, а його словотвірна парадигма має подальшу перспективу дослідження.

Проблемами термінології глибоко займалися такі лінгвісти як Г.О. Винокур, А.А. Реформатський, О.С. Ахманова, В.П. Даниленко, Н.З. Котелова, В. Гринев та інші. Більшість дослідників признає, що термінологічність – одна з основних стильових рис наукового стилю, інформативне ядро лексики мов науки. Під терміном, зазвичай, розуміється мовний засіб вираження спеціального поняття.

М.І. Мостовий термінологію поділяє на номенклатуру, професіоналізми та торгівельний знак або паронім.

Номенклатура – це сукупність спеціальних термінів-назв, які вживаються в окремій фаховій ділянці.

Професіоналізми – це дублети науково-технічних термінів, які не складають замкнутої системи. Професіоналізми визначають спеціальні поняття, знаряддя або продукти праці, виробничі процеси, народні ремесла. Вони носять чіткий місцевий характер, і їм властива деяка емоційність, що викликана особливостями просторіччя. Внаслідок цього професіоналізми відносяться до окремого підвиду діалекта, особливо якщо вони вживаються поза межами виробничих стосунків.

В англійській науково-технічній термінології є велика кількість термінів, що складаються з декількох компонентів.

Такі багатоконпонентні терміни, за твердженням лінгвістів, відносяться до двох типів:

- 1) нерозкладні терміни словосполучення;
- 2) розкладені терміни словосполучення.

Стійкі термінологічні словосполучення набагато легше піддаються перекладу, ніж складні слова - терміни, тому що в них усі компоненти граматично оформлені, що полегшує розкриття значенневих зв'язків між ними.

Тому звичайно значенневий зміст термінологічних словосполучень не допускає ніяких неточностей у тлумаченні термінів.

Велика увага приділяється систематичності знову створюваних термінів. У багатьох областях розроблені спеціальні правила утворення термінів для понять або об'єктів певного класу.

Усі терміни по своїй будові поділяються на:

- 1) прості, які складаються із одного слова;
- 2) складні, які складаються з двох слів і пишуться разом або через дефіс;
- 3) терміни-словосполучення, які складаються із декількох компонентів.

Терміни-словосполучення поділяються на три типи.

До першого типу належать терміни-словосполучення, компонентами яких є самостійні слова, які можуть вживатися окремо і які зберігають своє значення.

До другого типу відносяться такі терміни-словосполучення, які мають один із компонентів технічний термін, а другий – загальноживаної лексики. Компонентами такого типу можуть бути два іменники, або іменник і прикметник. Цей спосіб утворення науково-технічних термінів більш продуктивний, ніж перший, де два компоненти є самостійними термінами.

До третього типу відносяться терміни-словосполучення, обидва компоненти яких являються собою слова загальноживаної лексики і тільки сполучення цих слів є терміном. Такий спосіб утворення науково-технічних термінів непродуктивний.

При роботі зі складеними термінами завдання перекладача полягає в тому, щоб правильно визначити межі даного ланцюжка, а потім, починаючи з визначуваного слова, провести значеннєвий аналіз кожного елемента, з урахуванням змісту тексту оригіналу, для визначення логічного зв'язку між цими елементами. Причому кожен наступний визначальний елемент аналізується на основі контекста.

Наук. кер. – Медвідь О. М., к.філол.н., доц.